

РЕШЕНИЕ

КАРАР

11 август, 2020 ел

№ 41/15

Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге
Шәһәр Советы каршындагы Яшьләр
парламенты турында

Яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен хокукый жайга салу, яшьләр проблемаларын хәл итү буенча тәкъдимнәр эзерләү, яшьләргә хокукый эшчәнлек күнекмәләрен үзләштерү һәм шәһәр яшьләренә Россия яшьләр парламентаризмы хәрәкәтендә катнашу өчен шартлар тудыру буенча Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Шәһәр Советы эшчәнлегенә ярдәм итү максатларында

Шәһәр Советы

КАРАР бирде:

1. Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Шәһәр Советы каршында Яшьләр парламенты оештырырга.

2. Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Шәһәр Советы каршындагы Яшьләр парламенты турында Нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

3. Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Шәһәр Советы каршындагы Ижтимагый яшьләр парламенты беренче чакырылыш Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Шәһәр Советы каршындагы Яшьләр парламентының беренче утырышы көненнән үз эшчәнлеген туктата, күрсәтелгән көнгә кадәр үз исемен һәм вәкаләтләрен саклый дип билгеләргә.

4. Әлеге Карар үтәлешен контрольдә тотуны Шәһәр Советының мэгариф, мәдәният, милли мәсьәләләр, яшьләр эшләре һәм спорт буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Шәһәр Хакиме

Н.Г. Мәһдиев

Шәһәр Советының
41/15 Карарына
кушымта
11 август, 2020 ел

Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Шәһәр Советы каршындагы Яшьләр парламенты турында Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Шәһәр Советы каршындагы Яшьләр парламенты (алга таба – Яшьләр парламенты) яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен хокукый жайга салу, яшьләр проблемаларын хәл итү буенча тәкъдимнәр әзерләү, яшьләргә хокукый эшчәнлек күнекмәләрен үзләштерү һәм шәһәр яшьләренә Россия яшьләр парламентаризмы хәрәкәтендә катнашу өчен шартлар тудыру буенча Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Шәһәр Советы (алга таба – Шәһәр Советы) эшчәнлегенә ярдәм итү максатларында оештырыла.

2. Яшьләр парламенты Шәһәр Советы каршындагы киңәшмә һәм консультатив орган булып тора һәм үз эшчәнлеген Яшьләр парламенты тарафыннан расланган элеге Нигезләмә һәм регламент нигезендә ижтимагый башлангычларда гамәлгә ашыра.

3. Яшьләр парламенты Шәһәр Советы вәкаләтләре срогына формалаша.

II. Яшьләр парламентының төп бурычлары

4. Яшьләр парламентының төп бурычлары:

1) Яр Чаллы шәһәре территориясендә кулланыла торган яшьләрнең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы норматив - хокукый актларны (алга таба – норматив-хокукый акт) эшлэгәндә яшь гражданның инициативаларын тәкъдим итүдә булышлык күрсәтү;

2) яшьләрнең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре өлкәсендә норматив-хокукый актларны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү;

3) Шәһәр Советының яшьләр хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы норматив-хокукый актлар проектларын карауга әзерләү эшчәнлегендә катнашу;

4) Шәһәр Советының яшьләрнең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы норматив-хокукый актларга мониторинг ясауны гамәлгә ашыру буенча эшчәнлегендә катнашу;

5) Шәһәр Советының муниципаль берәмлек территориясендә яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен хокукый жайга салу өлкәсендә эшчәнлегенә ярдәм итү;

6) яшьләр даирәсендә яшьләрнең хокукый культурасын һәм юридик белемен күтәрүгә һәм актив гражданлык позициясен формалаштыруга юнәлдерелгән агарту

һәм аңлату эшләре үткәрү;

7) дәүләт яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру буенча жирле үзидарә органнары эшчәнлеге хакында яшь гражданның фикерен өйрәнү;

8) халыкара, гомумроссия, төбәкара, төбәк һәм жирле яшьләр һәм балалар ижтимагый берләшмәләре белән алар тарафыннан тәкъдим ителгән ижтимагый эһәмиятле идеяләргә һәм инициативаларга теләктәшлек күрсәтү һәм алга жибәрү, тәжрибә уртаклашу максатларында даими хезмәттәшлекне гамәлгә ашыру;

9) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты белән мәгълүмати хезмәттәшлекне гамәлгә ашыру;

10) Яшьләр парламентын оештыру максатларына туры килә торган һәм законнарға каршы килми торган башка мәсьәләләргә хәл итү.

III. Яшьләр парламентын оештыру тәртибе һәм аның составы

5. Яшьләр парламенты әгъзасы буларак, үз вәкаләтләре расланган көнне дә кертеп, 18 яшьтән 35 яшькә кадәр булган, Яр Чаллы шәһәре территориясендә яшәүче Россия Федерациясе гражданны Яшьләр парламенты әгъзалары була ала.

6. Яшьләр парламенты конкурс нигезендә Шәһәр Советында депутатлар санына тигез санда шәһәр яшьләрен тәшкил итүче гражданнырдан төзелә;

7. Әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән яшьләр вәкилләреннән торган Яшьләр парламентының персонал составы әлеге Нигезләмәнең Яшьләр парламентын формалаштыру буенча конкурс турындагы кушымтасы нигезендә шәһәр территориясендә үткәрелә торган конкурс нәтижәләре буенча билгеләнә.

8. Яшьләр парламентының гомуми составына Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты әгъзалары булган шәһәр яшьләре вәкилләре керә. Яшьләр парламенты составына Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты әгъзаларын кертү конкурстан тыш гамәлгә ашырыла.

9. Яшьләр парламенты әгъзалары булып, Яшьләр парламенты составына кертү көненә 35 яшькә кадәрге Шәһәр Советы депутатлары катнаша ала. Вәкиллеке орган депутатларын Яшьләр парламентының гомуми составына кертү конкурстан тыш гамәлгә ашырыла.

10. Шәһәр Советы депутатының Яшьләр парламенты составына керү нияте турында гаризасы Шәһәр Советы каршындагы Яшьләр парламентына жибәрелә.

11. Алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты конкурс буенча сайланган депутатлар, гомуми составка конкурстан тыш кертелгән Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты әгъзалары - шәһәр яшьләре вәкилләре, Шәһәр Советы депутатларының гомуми саны Шәһәр Советы депутатлары санына тигез санда итеп яшьләр парламентының йомгаклау составын билгели һәм яшьләр парламенты әгъзаларының вәкаләтләрен раслый. Беренче чакырылыш Яшьләр парламенты Шәһәр Советы каршындагы Яшьләр парламентының йомгаклау санын һәм персонал составын билгели.

12. Үз кандидатурасын тәкъдим иткән яшьләр парламенты әгъзасы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, әлеге Нигезләмәнең 6 пункты нигезендә, Яшьләр парламенты карары белән Яшьләр парламенты әгъзасы булып тиешле исемлек буенча иң күп тавыш жыйган кандидат

билгеләнә. Күрсәтелгән карар Яшьләр парламенты тарафыннан 10 көн эчендә кабул ителә.

13. Әлеге Нигезләмәнең 12 пунктында күрсәтелгән исемлектә, иң күп тавыш алган башка кандидатлар булмаган очракта, Яшьләр парламенты әгъзаларын сайлау әлеге Нигезләмә нигезендә конкурс уздыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

14. Конкурс нәтижәләре буенча Яшьләр парламенты әгъзалары саны әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында билгеләнгән санга туры килмәгән очракта, Яшьләр парламенты әгъзаларының житмәгән санын сайлау әлеге Нигезләмә нигезендә конкурс үткәрү юлы белән гамәлгә ашырыла.

15. Яшьләр парламенты регламентында каралган очракларда Яшьләр парламенты әгъзасы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

IV. Яшьләр парламенты эшен оештыру

16. Яшьләр парламентының беренче утырышы алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты тарафыннан чакырыла.

17. Яшьләр парламентының беренче утырышын алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты рәисе ачып жибәрә.

18. Беренче утырышта Яшьләр парламенты әгъзалары ачык тавыш бирү белән Яшьләр парламенты әгъзалары арасыннан рәис, рәис урынбасарларын, җаваплы секретарьне сайлыйлар, Яшьләр парламенты Советының санлы составын билгелиләр һәм аның әгъзаларын сайлыйлар, Яшьләр парламенты комиссияләрен төзиләр һәм аларның рәисләрен сайлыйлар. Яшьләр парламенты рәисләренә кандидатлар үз программаларын тәкъдим итәргә тиеш.

Яшьләр парламенты рәисе урынбасарларының саны Яшьләр парламенты тарафыннан Яшьләр парламенты рәисе тәкъдиме белән билгеләнә.

19. Яшьләр парламенты утырышы, анда яшьләр парламенты әгъзаларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән ике өлеше катнашкан очракта, тулы хокуклы була.

20. Яшьләр парламенты үз эшчәнлегә юнәлешләре буенча эшче һәм эксперт төркемнәре төзәргә, тәкъдимнәр эшләргә һәм кабул итәргә, аларны Шәһәр Советына һәм җирле үзидарә органнарына жибәрергә хокуклы.

21. Яшьләр парламенты карары Яшьләр парламентының сайланган әгъзалары саныннан, шулай ук аның составына кертелгән Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты әгъзалары-шәһәр яшьләре вәкилләренә, Шәһәр Советы депутатларының күпчелеге аның өчен тавыш бирсә, кабул ителгән дип санала.

22. Яшьләр парламентын Яшьләр парламенты рәисе житәкли, аның вәкаләтләре Яшьләр парламенты регламенты белән билгеләнә.

23. Яшьләр парламенты Советы:

1) Яшьләр парламенты һәм аның комиссияләре эшен оештыра һәм координацияли;

2) Яшьләр парламенты регламентын эшли һәм аны Яшьләр парламенты раславына тәкъдим итә;

3) чираттагы елга Яшьләр парламентының эш планнарын эшли һәм аларны Яшьләр парламентына раслауга тәкъдим итә;

4) Яшьләр парламенты регламенты нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

24. Яшьләр парламенты комиссияләре регламентта билгеләнгән функцияләр нигезендә тәкъдимнәр һәм карарлар проектларын Яшьләр парламенты утырышларында карау өчен эзерли.

25. Яшьләр парламенты эшендә Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы, Дәүләт Советы депутатлары, Шәһәр Советы депутатлары, шулай ук чакыру буенча Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары житәкчеләре, шәһәр Башкарма комитеты вәкилләре, шәһәр территориясендә эшләүче сәяси партияләр һәм иҗтимагый оешмалар житәкчеләре, башка вазыйфаи затлар катнаша ала.

Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Шәһәр Советы каршындагы Яшьләр парламенты турында Нигезләмәгә кушымта

Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге Шәһәр Советы каршындагы Яшьләр парламентын оештыруга конкурс турында Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге Нигезләмә Яр Чаллы шәһәре Шәһәр Советы каршындагы Яшьләр парламентын оештыру буенча конкурс (алга таба - конкурс) үткәрүнең гомуми принципларын һәм тәртибен билгели.

2. Конкурс Яр Чаллы шәһәре Шәһәр Советында (алга таба – Шәһәр Советы) депутатлар санына тигез санда Яр Чаллы шәһәре Шәһәр Советы каршындагы Яшьләр парламенты составын оештыру максатында (алга таба – Яшьләр парламенты) үткәрелә.

II. Конкурсны оештыручы

3. Конкурсны оештыру һәм үткәрүне оештыру комитеты (алга таба - Комитет) гамәлгә ашыра.

4. Комитет составы Шәһәр Советы, алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты, шәһәр Башкарма комитетының яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыручы вәкаләтле органы вәкилләре арасыннан төзелә.

5. Комитет составы, шул исәптән аның рәисе, алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән раслана. Комитет саны 3 кешедән дә ким була алмый.

6. Комитет:

1) конкурста катнашу өчен бәйгенең рәсми мәгълүмат ресурсы булган «Интернет» челтәрендәге сайтта <http://molparlament.tatar> (алга таба-мәгълүмат сайты) гаризалар кабул итә;

2) конкурста катнашучылар белән үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыра;

3) конкурстка йомгак ясыя;

4) әлеге Нигезләмәдә каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

7. Комитет утырышы, әгәр анда Комитетның расланган әгъзаларының яртысыннан артыгы катнашса, тулы хокуклы дип санала.

8. Комитет карары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда, Комитет рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

9. Комитет вәкаләтләре Яшьләр парламентының йомгаклау составы расланганнан соң туктатыла.

II. Конкурсны үткөрү шартлары һәм тәртибе

10. Конкурсны игълан итү, шул исәптән аны үткөрү вакыты турында карар алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты тарафыннан кабул ителә.

11. Конкурсны игълан итү турында карар, конкурсны үткөрү шартлары һәм сроклары турында мәгълүмат Комитет тарафыннан конкурсны игълан итү турында Карар кабул ителгәннән соң биш эш көне эчендә мәгълүмати сайтта урнаштырыла, шулай ук «Интернет» челтәрендәге шәһәрнең рәсми сайтында урнаштыру өчен җибәрелә.

12. Яшьләр парламенты әгъзаларына кандидатлар Яшьләр парламенты турындагы Нигезләмәнең 5 пункты белән билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

Конкурста яшьләр парламенты әгъзаларына кандидатлар буларак кире алынмаган (үтәлеп бетмәгән) хөкеме булган, шулай ук административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе Кодексының 20.3 һәм 20.29 статьяларында каралган административ хокук бозулар өчен административ җаваплылыкка тартылган (жәлеп ителгән) затлар катнаша алмый.

13. Конкурс этаплап үткөрелә.

14. Конкурсның беренче этабы Конкурста катнашырга теләк белдергән гражданнар тарафыннан гаризалар кабул итүне үз эченә ала.

15. Гаризалар электрон рәвештә мәгълүмати сайтка тапшырыла;

16. Гариза составына керә:

1) алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән билгеләнгән форма буенча шәхси гариза;

2) кандидатның алдагы Яшьләр парламенты карары белән билгеләнгән форма буенча тутырылган анкетасы. Конкурста катнашу өчен үз кандидатурасын тәкъдим иткән гражданның анкетасында әлеге Нигезләмәнең 12 пунктында күрсәтелгән таләпләргә туры килү-килмәүне билгеләргә мөмкинлек бирүче белешмәләр мәҗбүри рәвештә күрсәтелергә тиеш;

3) гражданның шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы.

17. Конкурста катнашу өчен гражданнар гаризалары турыдан-туры Комитет тарафыннан кабул ителә.

18. Тапшырылган (җибәрелгән) гаризалар Комитет тарафыннан тикшерелә. Тикшерү нәтижәләре буенча Комитет гариза кабул итү һәм конкурсның киләсе этабында катнашу өчен рөхсәт алу турында карар кабул итә. Киләсе этапта катнашуга кертелүче Яшьләр парламенты әгъзасына кандидат статусын ала (алга таба - кандидат).

19. Конкурсның икенче этабы Яшьләр парламенты составын оештыру буенча конкурс тавыш бирүенә яшьләрне жәлеп итү буенча кандидатлар катнашында чаралар үткөрүне үз эченә ала.

20. Комитет кандидатлар катнашында чаралар исемлеген формалаштыра. Һәр кандидат үзе тарафыннан мөстәкыйль рәвештә билгеләнә торган бер чарада катнашырга тиеш. Кандидат чарада катнашмаган очракта, Комитет аны конкурста катнашудан читләштерә.

Кандидат үзен хуплату өчен законнарға каршы килми торган чараларны

мөстәкыйль рәвештә үткәргә хокуклы.

21. Өченче этап кандидатлар өчен тавыш бирү үткәрүдән гыйбарәт.

22. Кандидатлар өчен тавыш бирү Интернет челтәре сайтында башкарыла <https://open.tatarstan.ru/polls> (алга таба-тавыш бирү сайты).

23. Тавыш бирүдә Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче 14 яшьтән 35 яшькә кадәр (алга таба - тавыш бирүдә катнашучы) Россия Федерациясе гражданны катнаша ала.

24. Тавыш бирүдә катнашучы кандидатларның чикләнмәгән саны өчен тавыш бирергә хокуклы. Шул ук вакытта кандидат өчен бары тик шәһәр территориясендә яшәүче тавыш бирүдә катнашучы гына тавыш бирергә хокуклы.

25. Тавыш бирүдә катнашучы кандидатлар өчен бер генә тапкыр тавыш бирергә хокуклы.

26. Дүртенче этап конкурсның тавыш бирү нәтижәләрен игълан итү һәм бастыруны үз эченә ала.

27. Иң күп тавыш жыйган кандидатлар конкурста жинүчеләр дип таныла.

28. Тавыш бирү нәтижәләре мәгълүмати сайтта <http://molparlament ktatar> урнаштырыла.

29. Конкурсны үткәрү срогы, шул исәптән конкурсның һәр этабы срогы, конкурсны үткәрү турындагы карарда билгеләнә.